

Vår referanse:

Deres referanse:

Dato:

13.04.2026

parat

Til
Finansministeren

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2026

Den sikkerhetspolitiske og økonomiske situasjonen er mer alvorlig og mer uforutsigbar enn på lenge. Krigen i Ukraina pågår fortsatt. Samtidig skaper utviklingen i Midtøsten og økende geopolitisk uro ny usikkerhet i energimarkedene og verdensøkonomien. Dette påvirker også Norge, både sikkerhetspolitisk og økonomisk.

Utviklingen de siste årene har også vist at Norge er mer sårbart enn tidligere lagt til grunn, særlig knyttet til forsyningssikkerhet, kritisk infrastruktur og samfunnets beredskap. Behovet for å styrke både militær og sivil beredskap har dermed blitt tydeligere.

Dette kan ikke lenger forstås som en midlertidig situasjon, men som en mer krevende og uforutsigbar normal. I en slik situasjon øker behovet for tydeligere prioriteringer, høyere tempo i beredskapsarbeidet og en politisk vilje til å ta i bruk hele virkemiddelapparatet.

Revidert nasjonalbudsjett er regjeringens viktigste mulighet til å justere kursen i løpet av året. I en mer urolig og uforutsigbar situasjon bør revidert nasjonalbudsjett brukes mer aktivt enn normalt, særlig for å styrke forsvar, beredskap og samfunnssikkerhet, samtidig som det vurderes målrettede tiltak for å dempe økonomiske belastninger for husholdningene.

Parat har tidligere gitt innspill til regjeringens budsjettarbeid, blant annet i brev av 17. februar 2026. Utviklingen siden dette brevet ble sendt har ytterligere forsterket behovet for tydeligere prioriteringer. Parat mener derfor at revidert nasjonalbudsjett bør prioritere tiltak som raskt kan bidra til å styrke Norges beredskap og gjennomføringsevne.

Raskere oppbygging av forsvarsevnen

Den sikkerhetspolitiske situasjonen er mer alvorlig enn på lenge. Oppbyggingen av Forsvaret må derfor skje raskere enn det som i dag ligger til grunn. Forsvarsløftet er et viktig grep, men tempoet i oppbyggingen av personell, kompetanse og operativ kapasitet må økes.

Samtidig stiller en rask oppbygging av Forsvaret større krav til vertskommuner og lokalsamfunn. Bolig, helse, skole og annen infrastruktur må utvikles parallelt med Forsvarets vekst.

Revidert nasjonalbudsjett bør derfor bidra til:

- raskere oppbygging av operativ kapasitet
- økt satsing på personell og kompetanse
- forsering av planlagte investeringer

- styrket mottakskapasitet i vertskommuner, slik at lokal infrastruktur og offentlige tjenester utvikles i takt med Forsvarets oppbygging

Styrket sivil beredskap

Totalberedskap handler om mer enn militær kapasitet. Politiet, kommunene, kritisk infrastruktur og sivile beredskapssetater utgjør fundamentet i samfunnets beredskap.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen stiller økte krav til:

- digital sikkerhet
- kritisk infrastruktur
- forsyningssikkerhet
- kommunal beredskap
- samordning mellom sivile og militære aktører

Den sivile beredskapen må derfor styrkes parallelt med oppbyggingen av Forsvaret. Tilgang på riktig kompetanse er også en sentral del av samfunnets beredskap. Etter- og videreutdanning, kompetanseheving og trepartssamarbeid blir viktigere i en mer urolig situasjon. Kompetansopolitikk er derfor også beredskapspolitikk.

Politiets kapasitet og langsiktige utvikling

Politiet er en sentral del av Norges beredskap. Samtidig har politiet fått et bredere og mer komplekst oppdrag, blant annet knyttet til digital kriminalitet, organisert kriminalitet og hybride trusler.

Parat mener det er viktig at regjeringen følger opp varslet om en langtidsplan for politiet i denne stortingsperioden. En slik plan bør utformes etter modell av langtidsplanen for Forsvaret og bidra til:

- forutsigbar finansiering
- langsiktig kapasitetsbygging
- styrket beredskap
- investeringer i teknologi og kompetanse

En langsiktig satsing på politiet vil også bidra til å beholde og rekruttere kompetent personell. Politiet opplever i dag økende konkurranse om arbeidskraft og kompetanse.

Parat mener også at revidert nasjonalbudsjett bør legge til rette for økt opptak ved Politihøgskolen, slik at rekrutteringen til politiet styrkes.

Politihelikoptre

Politihelikoptre er en viktig operativ beredskapsressurs. I et mer krevende sikkerhetsbilde øker behovet for rask respons og situasjonsforståelse.

Parat mener regjeringen bør benytte revidert nasjonalbudsjett til å utløse opsjonen på nye politihelikoptre. Dette vil være et konkret tiltak som raskt kan styrke politiets operative evne og samfunnets beredskap.

Matvareberedskap

Matvareberedskap er en viktig del av nasjonal beredskap. Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig å styrke forsyningssikkerheten og robustheten i norsk matproduksjon.

Parat mener revidert nasjonalbudsjett bør bidra til å styrke norsk matproduksjon og sikre robuste forsyningskjeder.

Internasjonalt samarbeid om sikkerhet og beredskap

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er i rask endring. Europeisk samarbeid blir dermed viktigere både for sikkerhet, økonomi og beredskap.

Dette handler blant annet om:

- sikkerhet og beredskap
- forsyningssikkerhet
- arbeidsplasser og verdiskaping
- samarbeid om kompetanse og teknologi

Parat mener regjeringen i revidert nasjonalbudsjett bør synliggjøre hvordan Norge styrker samarbeidet med europeiske partnere innenfor disse områdene. Tettere europeisk samarbeid er en viktig del av Norges beredskap og evne til å håndtere kriser.

Den økonomiske situasjonen

Den økonomiske situasjonen er mer krevende og mer uforutsigbar enn på lenge. Økte energipriser, høy rente og økt geopolitisk uro påvirker både husholdninger og virksomheter.

Parat mener regjeringen i revidert nasjonalbudsjett bør vurdere målrettede og midlertidige tiltak for å dempe belastningen for husholdningene og bidra til stabilitet i økonomien. Tiltakene bør være midlertidige og målrettede, slik at de ikke undergraver den langsiktige økonomiske politikken.

Avslutning

Den sikkerhetspolitiske og økonomiske situasjonen tilsier tydeligere prioriteringer og høyere tempo i oppbyggingen av både militær og sivil beredskap. Revidert nasjonalbudsjett gir regjeringen en viktig mulighet til å justere kursen i lys av et mer krevende situasjonsbilde.

Parat mener revidert nasjonalbudsjett bør brukes aktivt til å øke tempoet i oppbyggingen av Norges beredskap og styrke samfunnets evne til å håndtere en mer urolig og uforutsigbar situasjon.

Med hilsen

Parat

Unn Kristin Olsen
Leder

Arve Sigmundstad
Fagsjef, samfunns-
og myndighetskontakt